

PATVIRTINTA
Kupiškio Lauryno
Stuokos-Gucevičiaus
gimnazijos direktoriaus
2023 m. rugpjūčio 22 d.
įsakymu Nr. 1-88

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato socialinės-pilietinės veiklos organizavimo bei vykdymo Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijoje (toliau – Gimnazijoje) principus ir uždavinius, mokinių ugdymo(si) poreikių įvertinimą ir ugdymo proceso organizavimą.

2. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį sąlygoja Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Visos kompetencijos yra vienodai svarbios ir ugdomos įgyvendinant visas bendrąsias programas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

3. Socialinė-pilietinė veikla I-IV klasių mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, yra privaloma. Ji yra neatskiriama bendrojo pagrindinio ir vidurinio ugdymo dalis ir įtraukiama į gimnazijos ugdymo planą, siejama su gimnazijos strateginiais tikslais, bendruomenės poreikiais, kultūrinėmis ir savirealizacijos programomis, tradicijomis, turimomis sąlygomis.

II SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, sėkmes ir nesėkmes, ugdyti pilietę, socialinę ir emocinę bei kitas kompetencijas.

5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

5.2. padėti įsisaugoti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdyti savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

6.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio (-ės) saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam (jai) asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį (ją) orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

6.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio (-ės) interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformalaus ugdymo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

6.3. socialinio teisingumo. Mokinys (-ė) turi suvokti, kad jis (ji) yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys (-ė) ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

6.4. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklaudyti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

7. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendrųjų ugdymo planų 81, 104 punktuose. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, fiksavimą ir apskaitą atsakingas klasės vadovas

8. Socialinė-pilietinė veikla gimnazijoje yra suderinta su atsakingu už šią sritį asmeniu, klasių vadovais. Ji laisvai pasirenkama iš pateikiamo Socialinės veiklos krypčių sąrašo (Priedas Nr.2) ir fiksuojama Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lape (Priedas Nr. 1), kuris išduodamas vieneriems metams.

9. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas skelbiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokytojams gimnazijos interneto svetainėje.

10. Klasių vadovai pateikia mokiniams Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapus bei pasirašytinai supažindina su Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašu.

11. Iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapus mokiniai pateikia klasių vadovams.

12. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška: mokinys (-ė) apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam (jai) augti ir tobulėti. Mokinys (-ė) planuoja savo veiklas padedamas (-a) klasės vadovo. Mokiniui pasirengia plano projektą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys (-ė) keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis. Atlikęs (-usi) nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys (-ė) klasės vadovui pateikia socialinės-pilietinės veiklos įrodymus, kuriuos klasės vadovas) užfiksuoja mokyklos naudojamoje elektroniniame dienyne.

13. Klasės vadovas su mokiniais ne mažiau nei du kartus per mokslo metus organizuoja ugdomuosius pokalbius apie jų patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas.

14. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

14.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

14.2. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

14.3. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

14.4. kaupti savo veiklos įrodymus;

14.5. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus raštu;

14.6. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

15. Mokyklos vadovas:

15.1 skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą asmenį ar asmenis;

15.2 prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

16. Klasės vadovo pareigos:

16.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus ir mokyklos prioritetus.

16.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo.

16.3 pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviesti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą.

16.4 teikti grįžtamąjį ryšį mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės – pilietinės veiklos rezultatus.

16.5 ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės ir pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk“) arba „neįskaityta“ („neįsk“), nurodant veiklos įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokiniais, negavusiems įskaityto veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

17. Programai per mokslo metus skiriama: I-II gimnazijos klasių mokiniams – ne mažiau kaip 20 val.ir III-IV gimnazijos klasių mokiniams ne mažiau 35 val. (2023–2024 m. m. II klasių mokiniams – ne mažiau kaip 10 val.).

18. Socialinė-pilietinė veikla atliekama po pamokų renkantis veiklas atliepančias prasmingumo, asmeninio tobulėjimo, socialinio teisingumo, pilietiškumo principus (žr. Priedas Nr.2)

Parengė
direktoriaus pavaduotoja ugdymui
Zita Sabaliauskienė

PRIEDAS Nr.1

KUPIŠKIO LAUYNO STUOKOS-GUCEVIČIAUS GIMNAZIJOS

..... klasės mokinio(-ės)

Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapas m.m.

Eil. Nr.	Veiklos tipas (pilietiškumas, socialiniai ryšiai, visuomeniškumas)	Veiklos pobūdis (įvardinta konkreti veikla)	Atlikimo vieta	Data	Valandų skaičius	Atsakingas asmuo	Parašas /Atspaudas
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							

Klasės vadovas

PRIEDAS Nr.2

..... klasės mokinio(ės) Socialinės-pilietinės veikos kryptių pasirinkimo planas

Eil. Nr.	Vieta	Veikla	Atsakingas asmuo	Veiklos principas	Planuojamos veiklos valandos	Pastabos
1.	Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija	Pagalbos teikimas mokymosi sunkumų turintiems mokiniams; sporto turnyrų, protmūšių ir kitokių renginių organizavimas. Organizavimas ir dalyvavimas pilietinėse akcijose ir iniciatyvose. Kita pagalba siekiant spręsti bendruomenei aktualius klausimus, pvz. bibliotekos fondo tvarkymas ir priežiūra, dalyvavimas ekspedicijose, žygiuose, kraštotyrinės medžiagos rinkimas apie gimnazijos bendruomenės narius, buvusius gimnazistus ir pan.	Veiklą kuruojantis / organizuojantis asmuo (klasės vadovas, dalyko mokytojas, gimnazijos darbuotojas)	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas;		
2.	Kupiškio meno mokykla Tel.: 8-459-51785	Pagalba organizuojant renginius, koncertus, projektus, stovyklas bei dalyvavimas juose.	Administracija: Diana Blaževičienė, Daiva Šakickienė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas.		
3.	Kupiškio mokykla „Varpelis“ Tel.:8-459-35297	Lauko ir vidaus erdvių tvarkymas, pagalba ruošiant mokyklos renginiams, rengiant standus ir kt., pagalba rengiant informaciją mokyklos interneto svetainei, pagalba mokyklos mokiniams mokantis (tobulinti IKT įgūdžius), aktyvių pertraukų, stalo žaidimų organizavimas mokiniams ir kt.	Ūkvedė Indrė Korsakienė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas; • Socialinis teisingumas.		
4.	Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Obelėlė“ Tel.: 8-459-35386	Lauko ir vidaus erdvių tvarkymas, pagalba ruošiant darželio sportinių, meninių veiklų renginiams su darželio vaikais ir pan.	Administracija: Jurgita Naikauskienė, Danguolė Koženiauskienė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas;		
5.	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras Tel.: 8-624-71338	Pagalba vaikams ruošiant namų darbus, palydinti į ekskursijas, žygius, organizuojant renginius, iniciatyvas, diskusijas ir kitas dienos centro veiklas. <u>Galimybė sudaryti trumpalaikes savanoriškos veiklos sutartis (ne mažiau 10 valandų)</u>	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro Adomynės, Noriūnų, Kupiškio ir Subačiaus struktūrinių vaikų dienos centrų socialiniai darbuotojai, direktorė Viktorija Pučėtaitė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas; • Socialinis teisingumas; • Prasingumas.		

6.	Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centras Tel.: 8-459-42317	Pagalba ruošiantis renginiams (šventinės erdvės paruošimas, nesudėtingų scenografijos ir kitų renginiams reikalingų rekvizitų gamyba, atnaujinimas, žiūrovų srautų reguliavimas prieš ir po renginių, bilietų kontrolė, šventinių erdvių sutvarkymas po renginių ir pan.) <u>Galimybė sudaryti trumpalaikės savanoriškos veiklos sutartis Kupiškio kultūros centre bei Subačiaus padalinyje (ne mažiau 10 valandų).</u>	Inga Dovydenienė – Kupiškio kultūros centras; Padalinių kultūrinės veiklos vadybininkai	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas.		
7.	Kupiškio socialinių paslaugų centras Tel.: 8-459-51021	Pagalba savarankiško gyvenimo namuose, neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims; vienišų senyvo amžiaus asmenų lankymas jų namuose šventiniu laikotarpiu (Kalėdos, Velykos ir pan.); pagalba socialiniams darbuotojams dalinant maisto paramą. <u>Galimybė sudaryti trumpalaikės savanoriškos veiklos sutartis (ne mažiau 10 valandų).</u>	Administracija: Reda Pauliukonienė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas; • Socialinis teisingumas;		
8.	Kupiškio etnografijos muziejus Tel.: 8-459-35439	<u>TIK pagal trumpalaikės savanoriškos veiklos sutartis (ne mažiau 10 valandų).</u> Veikla susijusi su skaitmeninimu, naujų edukacinių programų įdiegimu, pagalba rengiant parodas, kuriant animuotas mokomąsias programėles (iMovie, Clips ir pan.).	Administracija: Jūra Sigutė Jurėnienė, Giedrė Zuožienė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas;		
9.	Lietuvai pagražinti draugijos Kupiškio skyrius 8-698-08119	Dalyvavimas draugijos organizuojamose aplinkosauginėse akcijose ir iniciatyvose (stebėti skelbiamas datas)	Algirdas Gasiūnas	• Pilietiškumas; • Prasingumas		
10.	Kupiškio Trečiojo amžiaus universitetas Tel.: 8-610-01392	Organizuoti ir vesti informacinių technologijų, istorijos fakultetų užsiėmimus, vesti sportines varžybas, įvairias viktorinas Kupiškio TAU nariams-klausytojams, sukurti maršrutus ir lydėti išvykose, kurti fonogramas ansamblui, rinkti kraštotyrinę medžiagą apie Kupiškio TAU narius, mokyti linijinių šokių, padėti ruošiantis renginiams, padėti senyvo amžiaus asmenims ir pan.	Marytė Semaškienė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas; • Socialinis teisingumas.		
11.	Kupiškio rajono policijos komisariatas Tel.: 8-608-43858	Prevencinių skrajučių rengimas, platinimas, aplinkos stebėjimas ir/ar apie matomus teisės pažeidimus informavimas atsakingų asmenų, organizavimas ir dalyvavimas saugių kaimynysčių ar bendruomenių	Danguolė Baliuvienė	• Pilietiškumas; • Asmeninis tobulėjimas; • Socialinis		

		organizuojamuose renginiuose, paskaitų vedimas žemesnių klasių mokiniams, žaidimų organizavimas, vedimas, dalyvavimas renginiuose, konkursuose.		teisingumas; • Prasmingumas.		
12.	Kita: bendruomenės, seniūnijos, parapijos, jaunimo centrai, globos namai, gyvūnų globos organizacijos, ugdymo įstaigos ir kt.					

Mokinio vardas, pavardė, parašas: